

XARXA D'INNOVACIÓ DOCENT SOBRE TIC I DOCÈNCIA

Presentació de la Xarxa a la Jornada de Bones Pràctiques

1. PRESENTACIÓ DE LA XARXA

1.1. DENOMINACIÓ DE LA XARXA: TIC i Docència

1.2. TEMÀTICA DE LA INNOVACIÓ DOCENT A REALITZAR:

Competències transversals en Tecnologies de l'Informació i les Comunicacions (TIC).

Per cursar estudis universitaris, a qualsevol nivell es pressuposen i exigeixen una sèrie de competències lingüístiques i habilitats d'estudi que qualsevol estudiant ha pogut adquirir al llarg de tota la seva vida mitjançant la participació en processos educatius formals, no formals i informals.

Les competències necessàries per moure's amb desimboltura en els marges de la cultura digital encara no han estat incorporades de manera sistemàtica en els plans educatius, de manera que en el moment en què un estudiant arriba a la universitat no té per què haver adquirit uns coneixements mínims en matèria digital, ni generals ni específics per a la seva activitat.

1.3. INTEGRANTS

La xarxa està formada per 9 professors de la Universitat de Girona.

Nom	Facultat / Escola
Marissa Baraldes Capdevila	Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials
Helena Benito Mundet	Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials
Ramon Fabregat Gesa (Coordinador)	Escola Politècnica Superior
María Jesús Gutiérrez del Moral	Facultat de Dret
David Huerva Denyer (Secretario)	Escola Politècnica Superior
Pilar Morera Basuldo	Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials
Jordi Poch García	Escola Politècnica Superior
Florencio de la Torre Yugueros	Escola Politècnica Superior
Alberto Zamora Cervantes	Facultat de Medicina

1.4. OBJECTIUS DE LA INNOVACIÓ

L'objectiu de la xarxa és fer una classificació de les competències transversals en TIC, definint els mínims que es considera que haurien d'assolir els estudiants universitaris. Es proposa identificar les competències transversals en TIC de la nostra universitat presents en les assignatures dels membres de la xarxa i analitzar-ne i avaluar-ne el seu grau d'assoliment.

1.5. PLA DE TREBALL

- Definir una llista de competències transversals en TIC.
- Elaborar un document on es recullin el llistat de competències transversals, la seva definició i algunes propostes d'activitats per assolir-les.
- Definir una enquesta per als estudiants i els professors per determinar el grau d'assoliment d'aquestes competències.

1.6. FORMACIÓ

Cursos impartits per experts en la temàtica de les competències digitals.

1.7. PLA DE DIFUSIÓ

El document on es recullin el llistat de competències transversals, la seva definició i algunes propostes d'activitats per assolir-les serà difós en la Jornada de bones pràctiques que s'organitzarà a final de curs, així com en d'altres congressos i jornades sobre docència universitària i, també, mitjançant una publicació.

2. TREBALL DESENVOLUPAT DES DE LA SEVA CONSTITUCIÓ

2.1. Formació

Un dels objectius de les xarxes era la formació dels seus membres. Per aquest motiu, des de l'ICE es va organitzar una sessió per videoconferència impartida pel professor Vicente Carrasco de la Universitat d'Alacant sobre les xarxes d'innovació docent d'aquesta universitat.

En relació a la formació específica per a la xarxa TIC i Docència es va organitzar una xerrada a càrrec del professor Miguel Angel Sicília de la Universitat d'Alcalá de Henares que va tenir lloc el 24 de febrer passat amb una durada de 2 hores. El títol va ser "Recursos educatius i Web Semàntica: caracterització, representació i disseny instruccional." També està previst un curs a càrrec del professor Juan Antonio Garcia Fraile de la Universitat Complutense de Madrid sobre el tema "Definició de competències digitals per a estudiants universitaris".

2.2. Funcionament i metodologia de treball

Com s'ha indicat prèviament en la taula de la relació dels membres de la xarxa existeix una persona que és el coordinador i una altra que fa les funcions de secretari.

En el moment de constituir les xarxes tots els membres de les mateixes van prendre el compromís de reunir-se amb una periodicitat mensual i aquesta ha estat aproximadament la regularitat amb què s'han dut a terme les reunions encara que en alguns casos s'han realitzat coincidint amb les sessions de formació.

Fins ara s'han realitzat 7 reunions presencials amb una durada mitjana de les mateixes de dues hores i amb una assistència aproximada d'un 70 per cent dels membres de la xarxa. Normalment en cada reunió es fixava la data de la propera i es definien les tasques que s'havien de realitzar. Aquesta informació també es notificava en Moodle perquè tots els membres de la xarxa (tant els que van assistir a la reunió com els que no) en tinguessin coneixement. A més a més, dies abans de la reunió s'enviava un e-mail de recordatori. És important comentar que per fixar el dia de la setmana i l'hora a la qual es podien realitzar les reunions els membres de la xarxa varen intercanviar per correu

electrònic una plantilla excel on fixaven la seva disponibilitat. En començar el segon quadrimestre es va haver de tornar a fixar el dia de la setmana ja que es tornaven a programar les reunions pel fet que les disponibilitats dels membres havia canviat, principalment per tenir un altre horari d'impartició de classes.

En les reunions, el coordinador informava inicialment del que s'havia parlat a les reunions de coordinació que s'han anat realitzant amb els altres coordinadors i amb els membres de l'ICE.

De cada reunió es realitzava un petit resum dels temes tractats, del treball acomplert durant la reunió i de les tasques que s'havien de dur a terme per a la pròxima. Aquest document es posava accessible a través de Moodle.

D'altra banda, també es publicaven en Moodle aquells documents que es consideraven interessants. Com tots els membres de la xarxa tenen permisos per pujar fitxers a Moodle, aquesta tasca la feia indistintament qualsevol dels membres de la xarxa però en alguns casos també s'enviaven al secretari que era qui s'encarregava de posar-los a Moodle.

En les primeres reunions es van analitzar diversos documents en els quals es proposaven competències transversals en Tecnologies de la Informació i les Comunicacions que els estudiants universitaris havien d'assolir.

Posteriorment es va realitzar una proposta de quines competències TIC consideraven els membres de la xarxa que s'havien d'assolir i es va utilitzar una metodologia específica en la qual s'explicava com s'han de definir les competències. Tobón en el seu article "Aspectes bàsics de la formació per competències" proposa una metodologia en què cada unitat de competència és descrita amb els següents components: un verb d'acompliment, un objecte, una finalitat i una condició de qualitat.

S'han considerat 6 competències generals: Cercar, Seleccionar, Organitzar, Publicar i comunicar eficaçment, Utilitzar eines TIC, i Organització Personal.

En les següents taules es descriuen les competències específiques proposades per a cadascuna d'aquestes competències generals.

Competència general: Cercar

Competència específica	Verb de desenvolupament	Objecte de coneixement	Finalitat	Condicció de qualitat
Determinar quina informació buscar per assolir una tasca	Determinar	Informació a buscar per la realització d'una tasca	Poder fer cerques apropiades d'informació que ajudi al desenvolupament d'una tasca	Que la informació escollida permeti dur a terme la tasca de forma apropiada
Identificar les fonts d'informació que es necessiten per assolir una tasca	Identificar	Fonts d'informació necessàries per assolir una tasca	Poder dur a terme una tasca amb les fonts d'informació adequades	Que les fonts d'informació seleccionades permetin dur a terme la tasca correctament.
Avaluar i seleccionar les fonts d'informació d'un determinat camp	Avaluar i seleccionar	Fonts d'informació d'un determinat camp	Destriar la informació rellevant de la que no ho és en el context de realització d'una tasca	La informació seleccionada és la apropiada per la realització d'una tasca
Utilitzar motors de cerca específics d'un determinat camp	Utilitzar	Motors de cerca específics d'un determinat camp	Trobar la informació necessària per la realització d'una tasca en un determinat camp	La informació cercada és l'apropiada per la realització d'una tasca
Utilitzar mecanismes de sindicació de continguts	Utilitzar	Mecanismes de sindicació de continguts	Rebre informació que s'ajusti a les necessitats de forma automatitzada	La informació rebuda a través dels mecanismes de sindicació s'ajusta a les necessitats.

Competència general: Seleccionar

Competència específica	Verb de desenvolupament	Objecte de coneixement	Finalitat	Condicció de qualitat
Seleccionar la informació tenint en compte el tema de treball	Escollir	Informació referent al tema de treball	Triar adequadament la informació relacionada amb el tema de treball que ajudi a la realització de la tasca	Que la informació escollida estigui directament o indirectament relacionada amb el tema de treball
Tenir consciència del grau de correctesa dels continguts cercats	Verificar, Contrastar	Procedència i fonts a partir de les que s'obté la informació	Determinació de la fiabilitat de la informació	Que la procedència de la informació és la adequada per desenvolupar la tasca

Competència general: Organitzar

Competència específica	Verb de desenvolupament	Objecte de coneixement	Finalitat	Condicció de qualitat
Saber com emmagatzemar i organitzar la informació trobada	Conèixer	Informació escollida	Saber utilitzar eines d'ajuda per a emmagatzemar i organitzar la informació	Que la informació escollida es pugui emmagatzemar de forma organitzada
Saber gestionar (etiquetar, classificar, etc.) la informació trobada	Gestionar	Informació emmagatzemada	Saber etiquetar, classificar i donar un ús eficient a la informació	Que la informació escollida es pugui gestionar de forma adequada

Competència general: Publicar i comunicar eficaçment

Competència específica	Verb de desenvolupament	Objecte de coneixement	Finalitat	Condicció de qualitat
Saber elaborar i publicar informació a la web	Elaborar i publicar	Nova informació	Que la informació arribi als seus destinataris de forma eficaç	Respectar les normes de redacció, presentació i publicació
Saber utilitzar el registre apropiat	Saber utilitzar	Diferents registres de textos	Que la informació arribi als seus destinataris de forma eficaç	Adequar el registre amb el contingut de la informació i els destinataris
Saber utilitzar el format més adequat. Ex (blog, web, forum).	Saber utilitzar	Diferents formats de presentació d'informació	Que la informació arribi als seus destinataris de forma eficaç	Escollir el millor format per donar a conèixer la nova informació
Conèixer i respectar els aspectes ètics, legals i de privacitat respecte l'accés, l'ús i publicació de informació	Respectar i complir	Tots els aspectes ètics, legals i de privacitat respecte l'accés, l'ús i la publicació d'informació	Respectar els drets dels altres i els propis, especialment en la publicació de nova informació	Conèixer les normes sobre drets i deures respecte a l'ús i a la publicació de textos i informació pròpia i aliena.
Saber establir relacions interpersonals a través de les TIC	Mantenir	Relacions interpersonals o relacions psicosocials.	Arribar a l'altre, aconseguir una bona comunicació i, fins i tot, un objectiu comú.	Relaciones psicosocials Interdependència positiva

Competència general: Utilitzar eines TIC

Competència específica	Verb de desenvolupament	Objecte de coneixement	Finalitat	Condicció de qualitat
Utilitzar programes ofimàtics	Utilitzar	Programes ofimàtics d'edició de text, fulls de càlcul, gestor de presentacions, etc.	Per a la realització de treballs, bases de dades, presentacions, etc.	Utilitzant els programes ofimàtics que ens permetin realitzar la tasca de forma correcta
Utilitzar i gestionar correu electrònic	Gestionar	Sistemes de comunicació electrònics	Facilitar la comunicació entre els usuaris i la gestió del correu	Organitzant de forma adequada els correus Utilitzant el registre que millor s'adapti a cada circumstància
Utilitzar eines de missatgeria instantània i videoconferència	Utilitzar	Sistemes de comunicació electrònics	Per millorar la comunicació en temps real, sigui en text o en imatge	Seleccionant el mètode adequat que permeti realitzar millor la comunicació
Utilitzar eines de treball col·laboratiu (fòrums, blogs, wikis, compartició de documents, etc.)	Manegar	Eines de suport a grups d'usuaris	Per facilitar la comunicació i el treball en equip	Obtenint els màxims resultats amb la mínima pèrdua de temps i informació

Competència general: Organització Personal

Competència específica	Verb de desenvolupament	Objecte de coneixement	Finalitat	Condicció de qualitat
Configurar un calendari i utilitzar-lo per gestionar el temps	Gestionar	Activitats personals	Assignar temps per cada activitat	Jerarquització en funció de la importància de cada activitat
Crear i utilitzar un entorn personal d'aprenentatge o treball	Organitzar	Informació personal	Emmagatzemar diferents tipus d'informació d'un tema en e-media	Eficaç i ràpida recuperació de l'informació. Facilita establir relacions entre diferents idees.

3. PROPOSTA D'INNOVACIÓ PEL CURS VINENT

Un cop definit el document presentat a la secció anterior hem començat a treballar en el desenvolupament de diverses activitats que els membres de la xarxa poden realitzar el curs vinent en alguna de les assignatures que s'impartiran. A continuació es detallen algunes d'aquestes possibles activitats.

Assignatura: Dret eclesiàstic de l'Estat
Curs: 5è de la Llicenciatura de Dret
Activitat: Redacció d'un dictamen jurídic.
Objectiu: Redactar un dictamen jurídic, després d'haver buscat, estudiat i analitzat el Dret aplicable al cas concret. Tot això treballant una sèrie de competències relacionades amb TIC.
Metodologia: L'alumne rep l'encàrrec d'elaborar un dictamen jurídic amb una extensió i una data fixa d'entrega.

Assignatura: Dret eclesiàstic de l'Estat
Curs: 5è de la Llicenciatura de Dret
Activitat: Redacció de treball en grup sobre el desenvolupament d'un tema del programa.
Objectiu: Redactar un treball en grup sobre el desenvolupament d'un tema del programa de l'assignatura, després d'haver buscat, estudiat i analitzat la doctrina, la jurisprudència i el Dret aplicable. Tot això treballant una sèrie de competències relacionades amb TIC.
Metodologia: Els alumnes, en grups de 4 o 5, reben un encàrrec i han de configurar un calendari conjunt i utilitzar-lo per gestionar el seu temps i organitzar la seves respectives activitats dins del grup.

Assignatura: Anàlisi Química
Curs: 2n. curs del Grau en Enginyeria Agroalimentaria
Activitat: Disseny d'un informe d'anàlisi d'aigües
Objectiu: Entre tota la classe s'elabora un model tipus d'informe. Treball en grups i subgrups.
Metodologia: Treball col·laboratiu en grup. En subgrups es fan uns esbossos, i entre tota la classe s'escull el disseny definitiu. Intercanvi de informació i de decisions en una plataforma electrònica: Moodle, Acme, Synergieia.

Assignatura: Especialitat en Tecnologia: La docència tecnològica en el context social actual
Curs: Màster de Professorat de Secundària
Activitat: Publicació del progrés en treballs en grup a través de blogs i us de mecanismes de sindicació de continguts
Objectiu: Crear un blog per cada grup de treball en el que els seus membres hi registren aspectes relacionats amb el desenvolupament del treball, com ara bé: assoliment d'objectius, problemes pendents de resoldre, resultats obtinguts, dubtes, etc..
Metodologia: Treball col·laboratiu en grup.

Assignatura: Introducció a la Comptabilitat
Curs: 2on Grau ADE
Activitat: Cercar, seleccionar i comunicar eficaçment la informació que han trobat a través d'utilització d'eines TIC
Objectiu: Creació i desenvolupament comptable del cicle comptable complet d'una empresa
Metodologia: Treball cooperatiu en grup de 3 persones que han de crear una empresa i elaborar la comptabilització de les seves transaccions econòmiques.

El següent pas seria concretar aquestes activitats i determinar quines competències són les que es treballen en cadascuna d'elles. Finalment s'intentarà que aquestes activitats tipus puguin ser utilitzades per a altres assignatures.